

22112043

International Baccalaureate®
Baccalauréat International
Bachillerato Internacional

MODERN GREEK A2 – STANDARD LEVEL – PAPER 1
GREC MODERNE A2 – NIVEAU MOYEN – ÉPREUVE 1
GRIEGO MODERNO A2 – NIVEL MEDIO – PRUEBA 1

Wednesday 11 May 2011 (morning)

Mercredi 11 mai 2011 (matin)

Miércoles 11 de mayo de 2011 (mañana)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Section A consists of two passages for comparative commentary.
- Section B consists of two passages for comparative commentary.
- Choose either Section A or Section B. Write one comparative commentary.
- It is not compulsory for you to respond directly to the guiding questions provided. However, you may use them if you wish.

INSTRUCTIONS DESTINÉES AUX CANDIDATS

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- La section A comporte deux passages à commenter.
- La section B comporte deux passages à commenter.
- Choisissez soit la section A, soit la section B. Écrivez un commentaire comparatif.
- Vous n'êtes pas obligé(e) de répondre directement aux questions d'orientation fournies. Vous pouvez toutefois les utiliser si vous le souhaitez.

INSTRUCCIONES PARA LOS ALUMNOS

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- En la Sección A hay dos fragmentos para comentar.
- En la Sección B hay dos fragmentos para comentar.
- Elija la Sección A o la Sección B. Escriba un comentario comparativo.
- No es obligatorio responder directamente a las preguntas de orientación que se incluyen, pero puede utilizarlas si lo desea.

Διαλέξτε ή την Ενότητα A ή την Ενότητα B

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

Να αναλύσετε και να συγκρίνετε τα ακόλουθα δύο κείμενα.

Εξετάστε τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, καθώς και στο θεματικό τους περιεχόμενο. Σχολιάστε πώς χειρίζονται οι συγγραφείς τη δομή, τον τόνο, τις εικόνες και άλλα υφολογικά στοιχεία για να μεταδώσουν το νόημα που θέλουν. Δεν είναι απαραίτητο να απαντήσετε ευθέως στις βοηθητικές ερωτήσεις που τα συνοδεύουν. Ωστόσο, καλό θα είναι να τις χρησιμοποιήσετε ως αφετηρία του συγκριτικού σχολιασμού που θα κάνετε.

Κείμενο 1

Στα κουνούπια δεν αρέσουν τα φρούτα

Νέα εντομο-απωθητικά¹ επεξεργάζονται οι επιστήμονες

Οι περισσότεροι, στη διάρκεια του καλοκαιριού, έχουμε διαπιστώσει ότι για τα κουνούπια όλοι οι άνθρωποι δεν είναι ίδιοι. Μια βραδιά είναι αρκετή για να φέρει στο φως το άλλο πρώι 5 αυτή την ανισότητα: μερικοί είναι κατατιμπημένοι από τα κουνούπια και άλλοι σχεδόν καθόλου. Τώρα, μια νέα βρετανική επιστημονική έρευνα ρίχνει λίγο φως στο μυστήριο και επιβεβαιώνει αυτό που όλοι λίγο-πολύ υποψιαζόμασταν: το ανθρώπινο σώμα παράγει πολύ διαφορετικές οσμές. Μερικοί είναι τυχεροί επειδή ο ιδρώτας τους διαθέτει υψηλότερα επίπεδα από συγκεκριμένες ουσίες, που του δίνουν μια γλυκιά φρουτώδη γεύση, η οποία τελικά απωθεί τα κουνούπια.

Σύμφωνα με τους ερευνητές, οι ουσίες αυτές, οι κετόνες, δεν αρέσουν στα ... αιμοβόρα κουνούπια ή, τέλος πάντων, τα παραπλανούν να νομίζουν ότι έχουν να κάνουν όχι με άνθρωπο 10 αλλά με φρούτο, πράγμα που καθόλου δεν τους αρέσει όταν διψάνε για αίμα! Ορισμένοι άνθρωποι παράγουν αρκετά υψηλότερα επίπεδα κετονών σε σχέση με άλλους κι έτσι τη γλιτώνουν από τα κουνούπια.

Τι γίνεται με τόσους άτυχους -που είναι και οι περισσότεροι- των οποίων ο ιδρώτας έχει λίγες φυσικές κετόνες κι έτσι δεν μπορούν να ... προσποιηθούν το φρούτο; Για την περίπτωση 15 αυτή, οι επιστήμονες αναπτύσσουν ήδη ένα νέο είδος εντομοαπωθητικού, που ψεκάζεται στο δέρμα και θα βοηθήσει όσους τα σώματά τους δεν μωρίζουν γλυκά σαν φρούτο.

Οι πρώτες δοκιμές στην Κένυα και τη Βραζιλία, όπου τα κουνούπια δεν αστειεύονται και το τσίμπημά τους μπορεί να μεταδώσει ελονοσία² και κίτρινο πυρετό, ήταν πολύ αποτελεσματικές.

Υπάρχουν πάνω από 3.500 είδη κουνουπιών στον κόσμο, αλλά μόνο καμιά δεκαριά τσιμπάνε 20 τους ανθρώπους για να πιουν το αίμα τους, κυρίως τα θηλυκά κουνούπια που χρειάζονται ενέργεια και πρωτεΐνες για να αναπτύξουν τα αυγά τους.

Τα κουνούπια είναι επίσης υπεύθυνα για τη διάδοση αρκετών σοβαρών, ακόμα και θανατηφόρων, μολυσματικών ασθενειών σε όλο τον κόσμο. Υπολογίζεται ότι κάθε χρόνο περίπου 700 εκατομμύρια άνθρωποι αρρωσταίνουν από κάποια ασθένεια που έχει μεταδοθεί μέσω 25 των κουνουπιών.

Στα κουνούπια δεν αρέσουν τα φρούτα, (2009, 8 Σεπτεμβρίου)
(προσαρμογή) <http://www.enet.gr>

¹ εντομο-απωθητικό: χημική ουσία που απομακρύνει τα κουνούπια

² ελονοσία: αρρώστια που χαρακτηρίζεται από κρίσεις πυρετού, ρίγη κλπ και προκαλείται από τσίμπημα κουνουπιού

Κείμενο 2

Πρέπει να περιγράψω τον χώρο μου. Γιατί ο χώρος αυτός είναι ψυχικά πολύ σημαντικός. Ένα από τα πιο βασικά στοιχεία μου. Μπορεί αυτόν τον χώρο σιγά-σιγά να τον συνηθίζεις, ακόμη και να τον συμπαθείς και γίνεται κατά κάποιο τρόπο το λαγούμι¹ σου, που μέσα του είσαι τρυπωμένος και γλείφεις τις πληγές σου. Όμως στην ουσία είναι μέσο για την εκμηδένισή σου.

5 Είναι ένα κελί περίπου 3×3. Από τη μια μεριά κλείνει με μια βαριά σιδερένια πόρτα, που έχει μια μικρή στρογγυλή τρύπα στο πάνω μέρος της. Αυτή την τρύπα οι φυλακισμένοι τη λένε χαφιέ². Γιατί από κει κάθε τόσο ξεπροβάλλει το μάτι του δεσμοφύλακα. Εσύ βλέπεις ένα μάτι σκέτο, χωρίς πρόσωπο [...]

10 Από την άλλη μεριά το κελί μου έχει ένα μικρό παράθυρο με κάγκελα. Απ' αυτό μπορείς να δεις μια μεριά της πολιτείας. Κι όμως σπάνια κοιτάζει έξω ο φυλακισμένος. Του είναι οδυνηρό. Κάνει συγκεκριμένη την εικόνα της ζωής έξω από τη φυλακή. Κι αυτό πληγώνει. Πού να κοιτάξεις λοιπόν απ' το παράθυρο; Αυτό το 'χεις για να σου φέρνει μονάχα το φως. [...]

15 Πρέπει να μιλήσω για μια φιλία του προπερασμένου φθινοπώρου. Έχει κάποια σημασία. Δείχνει την αλληλεγγύη που φτιάχνεται ανάμεσα στους δυστυχισμένους. Με είχανε τότε τέσσερεις μήνες σε απόλυτη απομόνωση. Δεν είχα δει ανθρώπινο πλάσμα. Μόνο στολές. Ανακριτές και δεσμοφύλακες. Πρόσεξα στο κελί μου τρία κουνουόπια. Αγωνιζόντουσαν ν' αντέξουνε στο κρύο που άρχιζε. Την ημέρα κοιμόντουσαν στον τοίχο. Το βράδυ ερχόντουσαν σε μένα σφυρίζοντας. Ενοχλήθηκα στην αρχή. Μα ευτυχώς κατάλαβα. Σαν κι αυτά κι εγώ προσπαθούσα ν' αντέξω το κρύο. Τι ζητούσανε από μένα; Κάτι ασήμαντο. Μια σταγόνα αίμα που θα τα έσωζε. Δε γίνεται να την αρνηθείς. Το βράδυ γύμνωνα το χέρι μου και τα περίμενα. Με τον καιρό με είχανε μάθει και δε με φοβόντουσαν. Ερχόντουσαν χωρίς επιφύλαξη. Αυτό το ανεπιφύλακτο τους το χρωστάω. Χάρις σ' αυτά ο κόσμος δεν ήτανε μόνο ανάκριση. Κάποια μέρα όμως μου κάνανε μεταγωγή³. Από τότε δεν τα ξανάδα. Έτσι αυθαίρετα στις φυλακές χάνεις την παρουσία των φίλων σου. Άλλα τους σκέπτεσαι συχνά.

Γεώργιος-Αλέξανδρος Μαγκάκης, *Γράμμα από τη Φυλακή για τους Ευρωπαίους* (Επιστολές), Αθήνα (2007) (3η έκδοση), Εκδόσεις Ίκαρος

¹ λαγούμι: υπόγειο άνοιγμα

² χαφιές: αυτός που προδίδει τα λόγια ή τις κινήσεις των άλλων σε τρίτους (αργκό)

³ μεταγωγή: μεταφορά σε άλλη φυλακή

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Α

- Πώς προσεγγίζει το θέμα του τσιμπήματος των κουνουπιών ο κάθε συγγραφέας;
- Συγκρίνετε τον τόνο των συγγραφέων στα παραπάνω κείμενα.
- Συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους οι συγγραφείς χρησιμοποιούν τη γλώσσα για να επιτύχουν το σκοπό τους σε σχέση με το κοινό τους.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

Να αναλύσετε και να συγκρίνετε τα ακόλουθα δύο κείμενα.

Εξετάστε τις ομοιότητες και τις διαφορές που έχουν μεταξύ τους, καθώς και στο θεματικό τους περιεχόμενο. Σχολιάστε πώς χειρίζονται οι συγγραφείς τη δομή, τον τόνο, τις εικόνες και άλλα υφολογικά στοιχεία για να μεταδώσουν το νόημα που θέλουν. Δεν είναι απαραίτητο να απαντήσετε ευθέως στις βοηθητικές ερωτήσεις που τα συνοδεύουν. Ωστόσο, καλό θα είναι να τις χρησιμοποιήσετε ως αφετηρία του συγκριτικού σχολιασμού που θα κάνετε.

Κείμενο 3

Η αξία των πτυχίων

Το πανεπιστημιακό πτυχίο εξακολουθεί να παίζει σημαντικό ρόλο για την κοινωνική επιτυχία των ανθρώπων, παρά την αντίθετη άποψη (που κάποιοι υποστηρίζουν και στην Ελλάδα) ότι η κοινωνική αξία των πανεπιστημιακών διπλωμάτων έχει περιοριστεί. Αυτό είναι το αποτέλεσμα της έρευνας του γάλλου πανεπιστημιακού Ερίκ Μορέν *O φόβος της περιθωριοποίησης*.

5 Ένα από τα αποκαλυπτικά στοιχεία που παρουσιάζει στην έρευνά του ο Ερίκ Μορέν (καθηγητής στην Ανωτάτη Σχολή Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Σπουδών του Παρισιού) είναι ότι το 2008 το ποσοστό της ανεργίας μεταξύ των διπλωματούχων της ανωτάτης εκπαίδευσης ήταν κατώτερο από 10%, ενώ μεταξύ των μη διπλωματούχων ήταν 50%. Θα εκτιμήσουμε καλύτερα αυτή τη διαφορά των σαράντα μονάδων, αν λάβουμε υπόψη μας ότι στα μέσα της δεκαετίας του 10 1970 η διαφορά αυτή ήταν μόλις δέκα μονάδες.

15 Τα πτυχία εξακολουθούν να είναι το ισχυρότερο όπλο για την κοινωνική καταξίωση, πράγμα που οδηγεί σε άλλου είδους προβλήματα. «Η σχολική ανταγωνιστικότητα δεν ήταν ποτέ τόσο υψηλή και η αξία των διπλωμάτων είναι ανήκουστη. Το γεγονός αυτό δημιουργεί τεράστιο άγχος στις οικογένειες» λέει ο Ερίκ Μορέν. Είναι εξαιρετικά χρήσιμα για την Ελλάδα τα συμπεράσματα αυτής της έρευνας τώρα που συζητούνται τα θέματα του εθνικού απολυτηρίου και της πρόσβασης στα ΑΕΙ και γενικότερα θέματα της εκπαίδευσης. Ξέρουμε πολύ καλά ότι η Ελλάδα είναι από τους μεγαλύτερους «εξαγωγείς» φοιτητικού δυναμικού, όπως ξέρουμε επίσης πολύ καλά ότι η πανεπιστημιακή εκπαίδευση υποφέρει από την κακή διοίκηση, την υποχρηματοδότηση¹ και τον ασφυκτικό έλεγχο του κράτους. Από την άλλη πλευρά, ξέρουμε πολύ καλά ότι αυτό που 20 ονομάζουμε μεσαία τάξη στην Ελλάδα είναι δημιούργημα του ελληνικού πανεπιστημίου, που μέσα σε διάστημα δύο ή τριών γενεών πήρε τα παιδιά των αγροτών και τα έκανε δικηγόρους, γιατρούς και μηχανικούς.

25 Η κοινωνική αίγλη του πτυχίου στην Ελλάδα καταδεικνύεται επίσης και από την τεράστια ζήτηση πανεπιστημιακής εκπαίδευσης, καθώς και από τον πληθωρισμό² των αριστούχων σε σχολές όπως οι Ιατρικές, οι Νομικές και οι Πολυτεχνικές.

Η αξία των πτυχίων, Μπακουνάκης, Χ. (2009, 16 Οκτωβρίου) (προσαρμογή)
Άρθρο δημοσιευμένο στο TOVIMAonline, <http://www.tovima.gr>

¹ υποχρηματοδότηση: παροχή χρημάτων μικρότερη του κανονικού ή του αναγκαίου

² πληθωρισμός: αύξηση του αριθμού

Κείμενο 4

- Έπρεπε να είναι καλός μαθητής. Για τον μπαμπά. Ο μπαμπάς ήταν γενικός μάστορας, πολυτεχνίτης¹ καθώς «ηλεκτρολογο-υδραυλικο-μαραγκός», όπως σύστημες ο ίδιος τον εαυτό του – λίγο απ' όλα δηλαδή. «Αγράμματος άνθρωπος», έλεγε κουνώντας το κεφάλι του σαν να ήταν πολύ βαρύ και παραπονιόταν για την κουτσή του μοίρα. Το όνειρό του ήταν να σπουδάσει το 5 παιδί του. Μάλιστα ήθελε να κάνει κι άλλα παιδιά, αλλά έτσι οι οικονομικές του δυνατότητες θα μοιράζονταν κι η θεωρία του ήταν: «Καλύτερα ένας κι επιστήμονας παρά δυο τρεις εργάτες». Επιστήμονας θεωρούνταν όποιος είχε περάσει το κατώφλι κάποιου πανεπιστημίου. Τέλος πάντων, γι' αυτόν το όλο ζήτημα σήμαινε πως δεν είχε αδέρφια για να μη μείνει αγράμματος και μερικές φορές ένιωθε τα πιθανά αδέρφια του σαν αληθινά, που είχαν θυσιαστεί για να προκόψει ο ίδιος.
- 10 Δεν είχε κανένα περιθώριο να είναι τεμπέλης.
- Παρόλο που θα του άρεσε να γίνει τεχνίτης κι αυτός. Δεν ήξερε τίποτα για τη δουλειά, όμως θαύμαζε τον πατέρα του με την ολόσωμη φόρμα που τον έκανε να φαίνεται πιο σωματώδης: η μεγάλη του τσάντα με τα εργαλεία έμοιαζε να κρύβει αληθινό θησαυρό, και το πιο σπουδαίο ήταν πως όλοι οι άνθρωποι που τον έγνωχναν τον είχαν πραγματική ανάγκη, αφού τον παρακαλούσαν 15 σαν να κινδύνευε κάποιος δικός τους.

Ο μπαμπάς δεν ήθελε ούτε να τ' ακούσει. «Στα βιβλία σου!» τον πρόσταζε κάθε που πήγαινε κάτι να τον ρωτήσει για ζητήματα μαραγκο-υδραυλικο-ηλεκτρολογικά. «Άμα είσαι καλός μαθητής, ποτέ δε θα χρειαστεί να ξέρεις απ' αυτά· θα πληρώνεις και θα σου ρχεται ο μάστορας²».

Εύα Ομηρόλη, *Αμέσως τώρα πια* (μυθιστόρημα), Αθήνα (2002), Εκδόσεις Λιβάνη

¹ πολυτεχνίτης: αυτός που γνωρίζει και τα καταφέρνει σε πολλές τέχνες, επαγγέλματα
² μάστορας: αυτός που γνωρίζει καλά μια πρακτική τέχνη

ΒΟΗΘΗΤΙΚΕΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ Β

- Σε ποια ειδικότερη πλευρά της αξίας της πανεπιστημιακής μόρφωσης εστιάζεται ο κάθε συγγραφέας;
- Συγκρίνετε τους τρόπους με τους οποίους προβάλλονται οι διαφορετικές στάσεις απέναντι στην πανεπιστημιακή εκπαίδευση στα κείμενα.
- Με ποιους τρόπους παρουσιάζονται τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της πανεπιστημιακής εκπαίδευσης στα κείμενα;